

Lehdistötiedote

Luxemburg, 26. heinäkuuta 2022

REPowerEU-suunnitelma saattaa jäädä tavoitteista, varoittavat EU:n tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuin varoittaa tänään julkaistussa lausunnossaan, että EU:n suunnitelma, jonka tavoitteena on vähentää nopeasti riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista, monipuolistaa energiahuoltoa EU:n tasolla ja nopeuttaa vihreää siirtymää, saattaa kohdata merkittäviä käytännön haasteita. REPowerEU:n onnistuminen riippuu erityisesti kaikilla eri tasoilla toteutettavista täydentävistä toimista ja noin 200 miljardin euron rahoituksen varmistamisesta.

Venäjän hyökättyä Ukrainaan Eurooppa-neuvosto päätti, että EU:n olisi saavutettava mahdollisimman pian täysi riippumattomuus Venäjältä tuotavasta kaasusta, öljystä ja hiilestä. Euroopan komissio esitteli päätöksen perusteella REPowerEU-suunnitelman, jonka tavoitteena on parantaa EU:n energijärjestelmän häiriönsietokykyä vähentämällä sen riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja monipuolistamalla energiahuoltoa EU:n tasolla. Tavoite pannaan täytäntöön elpymis- ja palautumistukivälineen avulla. REPowerEU-suunnitelmaa koskeviin kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien lukuihin lisätään tätä tavoitetta tukevia toimenpiteitä.

”Venäjän hyökkäys Ukrainaan käänsi huomion riippuvuuteemme kaasuun, öljyn ja hiilen tuonnista, ja EU:n oli ehdottomasti toimittava ja reagoitava kasvaneisiin energiaturvallisuutta koskeviin huolenaiheisiin viipymättä”, toteaa lausunnosta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Ivana Maletić. *”Olemme kuitenkin sitä mieltä, että REPowerEU ei nykyisessä muodossaan välttämättä kykene nopeasti yksilöimään ja toteuttamaan EU:n strategisia hankkeita, joilla olisi välitön ja suurin vaikutus EU:n energiavarmuuteen ja -riippuvuuteen.”*

Ehdotuksessa esitetään kattava katsaus taustalla vaikuttavista tekijöistä ja suurimmista haasteista, mutta tarkastajat tuovat esiin useita epä johdonmukaisuuksia REPowerEU:n suunnittelussa. Vaikka REPowerEU:n tavoite koskee koko EU:ta, elpymis- ja palautumistukiväline pannaan täytäntöön jäsenvaltioiden ehdottamilla toimenpiteillä. Tarkastajat toteavat, että tämä aiheuttaa riskin tulevien haasteiden strategiselle ratkaisemiselle ja saattaa johtaa siihen, että koko EU:n kannalta strategisesti tärkeitä hankkeita ei rahoiteta REPowerEU-ohjelmasta.

Komissio arvioi, että REPowerEU-ohjelmaan liittyvät lisäinvestoinnit – ja erityisesti Venäjän fossiilisten polttoaineiden tuonnin asteittainen lopettaminen vuoteen 2027 mennessä – olisivat 210 miljardia euroa. Käytettävissä olevan lisärahoituksen kokonaismäärä on kuitenkin vain 20 miljardia euroa. Muut rahoituslähteet eivät ole komission hallittavissa, vaan ne ovat

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon keskeiset tiedot. Lausunto löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

riippuvaisia jäsenvaltioiden halukkuudesta käyttää jäljellä olevat elpymis- ja palautumistukivälineen lainat tähän tai siirtää varoja muista EU:n toimintapolitiikoista, erityisesti koheesiopolitiikasta ja maaseudun kehittämisestä. Näin ollen EU:n tarkastajat varoittavat, että tosiasiallisesti käytettävissä oleva kokonaisrahoitus ei välttämättä riitä kattamaan arvioituja investointitarpeita.

Tarkastajien mukaan myös tapa, jolla varat aiotaan jakaa jäsenvaltioille, aiheuttaa ongelmia. Koska varat jaettaisiin suhteessa elpymis- ja palautumistukivälineeseen alun perin käytettyihin varoihin, ne eivät vastaisi REPowerEU:n nykyisiä haasteita ja tavoitteita eivätkä jäsenvaltioiden erityistarpeita. REPowerEU-suunnitelmaa koskevien lukujen toimittamiselle ei ole asetettu erityistä määräaika, mikä vähentää rajatylittävien hankkeiden yksilöimisen ja edistämisen todennäköisyyttä. Vertailevan analyysin puuttuminen rajoittaa strategista käsitystä siitä, mitkä hankkeet voivat parhaiten edistää EU:n energiavarmuutta ja -riippumattomuutta.

Tarkastajat tuovat lausunnossaan esiin useita muita REPowerEU-ohjelmaan vaikuttavia heikkouksia, jotka liittyvät muun muassa raportointiin, seurantaan ja arviointeihin sekä REPowerEU-lukujen toimittamiseen ja arviointiin.

Taustaa

Euroopan komissio esitteli 18. toukokuuta 2022 REPowerEU-suunnitelman, joka on etenemissuunnitelma kohti kestävämpää energiajärjestelmää ja todellista energiaunionia siten, että lopetetaan riippuvuus fossiilisista polttoaineista, monipuolistetaan energiahuoltoa EU:n tasolla ja nopeutetaan siirtymistä puhtaaseen energiaan. REPowerEU-suunnitelman toimenpiteillä on tarkoitus vastata näihin tavoitteisiin säästämällä energiaa, monipuolistamalla energiahuoltoa, nopeuttamalla uusiutuvan energian käyttöönottoa fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi kodeissa, teollisuudessa ja sähköntuotannossa sekä tuottamalla puhdasta energiaa.

Tänään julkaistun lausunnon tarkoituksena on esittää arvio REPowerEU:n yleisestä rakenteesta, ehdotettujen muutosten riittävydestä ja mahdollisesta täytäntöönpanoon liittyvästä riskistä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunto 04/2022 on saatavilla englannin kielellä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu). Versiot muilla EU:n kielillä julkaistaan lähiaikoina.

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu, puhelin: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547